

Avfall
Utredning
Jonas Selander Lyckeberg

Styrelsen för Stockholm Avfall AB

Projekt 2005 Ny ÅVC Lövsta – Inriktningsbeslut

FÖRSLAG TILL BESLUT

Styrelsen föreslås besluta

- att för projektet 2005 Ny ÅVC Lövsta fatta inriktningsbeslut och bevilja upp till 8 mnkr för planeringsfasen
- att bemyndiga verkställande direktören att teckna avtal och göra erforderliga beställningar inom av styrelsen godkänd kostnadsram

Mårten Frumerie
Verkställande direktör

Malin Werner
Avdelningschef
Avfall

Sammanfattning

På grund av den planerade flytten av Hässelby värmeverk till Lövstaområdet behöver Lövsta återvinningscentral omlokaliseras. En ny tomt för återvinningscentral har avsatts inom Lövstaområdet och pågående detaljplan för kraftvärmeverket inkluderar även ny återvinningscentral. Bolaget bedömer att den anvisade tomten är möjlig att nyttja för återvinningscentral. Närheten till befintliga och planerade bostäder medför dock att anläggningen kommer att behöva byggas in vilket är fördyrande. Den indikativa totalkostnaden för återvinningscentralen har beräknats i tidigt skede till ca 123 mnkr, varav 30 mnkr utgör saneringskostnader som ska ersättas av Exploateringskontoret. Då ingen fördelaktigare alternativ lokalisering finns i nordvästra Stockholm bedömer bolaget att en ny återvinningscentral vid Lövsta bör uppföras.

Bakgrund

Lövstaområdet har kontinuerligt använts av Stockholms stad för avfallshantering och återvinning sedan 1880-talet. Området har bland annat nyttjats till förbränningsanläggningar, latrinhantering, deponier och destruktion av farligt avfall. Lövsta återvinningscentral är etablerad i området på mark upplåten med arrende av Exploateringskontoret. Återvinningscentralen uppfördes ursprungligen 1979 och har byggts om i etapper. En större

modernisering har dock under en längre tid avvaktat slutgiltig lösning för nytt kraftvärmeverk inom området.

Lövstaområdet är i översiktsplanen för Stockholm utpekad som ett område för etablering av kraftvärmeverk. Stockholm Exergi och Staden har inlett en process där Hässelby värmeverk avses avetableras och ett nytt kraftvärmeverk uppförs inom Lövstaområdet. Detta innebär att nuvarande återvinningscentral måste avvecklas. Arrendet för återvinningscentralen är uppsagt med villkor att återvinningscentralen måste avetableras innan marken behöver tas i anspråk för kraftverksbygget. I arbete med att ta fram en ny detaljplan för Lövstaområdet har en yta avsatts för en ny återvinningscentral.

Lövsta återvinningscentral betjänar västra Stockholm, speciellt det betydande villabeståndet i Hässelby, Vällingby och Spånga. Anläggningen tog 2019 emot ca 150 000 besök och hanterade ca 15 000 ton avfall varav ca 1500 ton farligt avfall. Övriga återvinningscentraler speciellt den närmast belägna i Bromma har i dagsläget inte kapacitet eller utrymme i miljötillstånd att ta emot dessa mängder.

ÄRENDET

Nuvarande återvinningscentral måste i Lövsta avetableras för att göra plats för nytt kraftverk. En ny tomt har anvisats för återvinningscentral inom Lövstaområdet. Anvisad ny yta är ca 15 000 m² jämfört med nuvarande arrende som är på ca 40 000 m². Den nya tomten ligger ca 100m närmare befintlig bebyggelse än nuvarande återvinningscentral. En översiktlig layout har tagits fram för att säkerställa att det är möjligt att bygga en anläggning på den nya tomten, se bild 1. Den nuvarande hanteringen med mottagning, lagring och flisning av stora mängder trädgårdsris kommer dock inte att kunna inrymmas i ny anläggning.

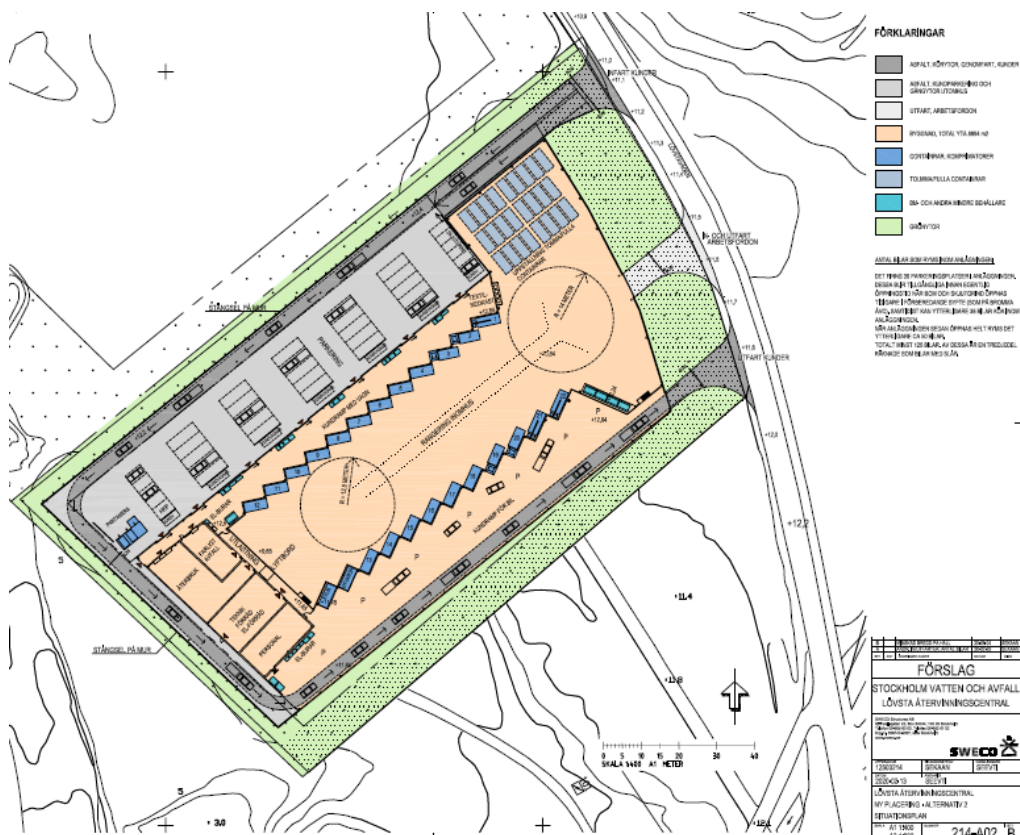

Bild 1: Layoutförslag ny återvinningscentral inom Lövstaområdet

Planarbete pågår även för nya bostäder vid Riddersvik direkt öster om Lövsta. Vid projektering av en ny återvinningscentral måste hänsyn tas till befintliga och planerade bostäder likväl som förändrade funktioner och framtida behov för återvinningscentralen. Utförd bullerutredning har visat på att för att klara krav i Boverkets byggregler måste störande moment som containerhantering byggas in och avskärmas. I förlängningen innebär det även att byggnader behöver förses med bullerabsorbenter invändigt för att arbetsmiljö och kundupplevelse inne i anläggningen ska bli acceptabel.

Vissa översiktliga tekniska undersökningar av området har gjorts inom arbetet med detaljplanen. För att hålla takten med planarbetet och kraftverksbygget behöver nu grundligare geotekniska- och markmiljöundersökningar genomföras samt projektering av återvinningscentralen påbörjas. Resultatet av undersökningar kommer bl.a. visa på vilka grundläggnings- och saneringsåtgärder som krävs vid etablering av återvinningscentralen.

Åtgärder

Initialt genomförs de geotekniska- och miljöutredningar som krävs för att säkerställa teknisk funktion och precisare kalkyl. Parallellt med detta tas en detaljerad layout på anläggningen inklusive anslutningar mot lokalgata fram. Denna förankras med Trafikkontoret, Stadsbyggnadskontoret samt den övergripande projektgruppen för Lövstaområdet.

Dialog initieras med Stadsbyggnadskontoret angående gestaltungsfrågor mm för att förbereda en bygglovsprocess så lång det går innan detaljplanens fastställande. Vid behov söks de lov som krävs för förberedande åtgärder samt saneringsåtgärder.

Budget för planeringsfasen omfattar projektering fram till bygghandling samt geotekniska undersökningar och kompletterande miljöutredningar. Budget för planeringsfasen ligger i nivå med likande projekt i angränsande kommuner.

Den anvisade tomten innehåller gamla betongkonstruktioner som rivs och marken saneras om behov föreligger till en nivå lämplig för anläggandet av återvinningscentral. Rivningar, saneringar och andra förberedande markarbeten påbörjas under våren 2021.

Uppförandet av anläggningen planeras påbörjas så fort detaljplan och bygglov vunnit laga kraft. Enligt nuvarande tidplan från Stadsbyggnadskontoret första kvartalet 2022.

Alternativa lösningar

Nollalternativ

Nollalternativet utgörs av att anläggningen inte ersätts utan att kunder hänvisas till övriga befintliga anläggningar. För kundbasen i Hässelby och Vällingby skulle det medföra betydligt längre körsträckor. Den närmsta alternativa anläggningen i Stockholm ligger i 12 km bort i Bromma. Bromma återvinningscentral saknar i nuläget utrymme i miljötillståndet samt tekniskt kapacitet att ta emot mängderna från Lövsta.

Stadens övriga återvinningscentraler kommer även behöva ha kapacitet för att svara upp mot det tillskott av bostäder som planeras i staden under de kommande åren.

Möjlighet att köpa kapacitet av grannkommuner är begränsad. Den återvinningscentral som ligger 9 km från Lövsta i Järfälla är närmast belägen. Denna anläggning har mindre öppettider än Stockholms anläggningar och begränsat med kapacitet. Den avses även på sikt flyttas till norra delen av Järfälla.

Sammantaget ger det att nollalternativet skulle medföra risk för omfattande köbildning på övriga anläggningar samt att kunder i nordvästra Stockholm kommer få betydligt längre att köra till en återvinningscentral. Slitage och personalbehov på övriga anläggningar kan även förväntas öka minst motsvarande den nuvarande kostnaden för detta på Lövsta återvinningscentral.

Alternativ 1:

Uppförande av en ny återvinningscentral på anvisad tomt inom Lövstaområdet. Anläggningen anpassas till moderna behov av sortering samt utökade möjligheter till mottagning av produkter till återbruk. Större delen av anläggningen byggs in i en hall för att klara de bullerkrav som närheten till bostäder medför. Att ytor där containrar står uppställda befinner sig inomhus innebär även att risk för kontaminerat dagvatten minimeras. Detta är av vikt då anläggningen ligger inom skyddsområdet för vattentäkt.

Anläggningen är tänkt att följa de grundprinciper som bolaget tagit fram för Bromma återvinningscentral med enkelriktat flöde och möjlighet till kundparkering. Denna lösning har visast sig vara mycket effektiv och omtyckt.

Det faktum att stora delar av anläggningen måste avskärmas eller byggas in för att uppfylla de villkor för buller som lokalisering medför gör att investeringskostnaden blir relativt hög för en återvinningscentral.

Driftkostnader för ny anläggning inom Lövstaområdet förväntas motsvara driftkostnaden för den befintliga återvinningscentralen vid Lövsta. Inga större förändringar av personaltäthet och transportkostnader förväntas på grund av flytt till den tänkta nya anläggningen.

Alternativ 2: Möjlighet att hitta en alternativ lokalisering i nordvästra Stockholm som kan vara mindre kostsam att bebygga har genomlysts. Kriterierna som bedömts är:

- Tomt som har så långt till befintliga och planerade bostäder eller rekreationsområde att bullerskydd inte skulle behövas i samma omfattning som vid Lövsta
- Möjlig anslutning till vägnätet som är lämpligt för minst 150 000 kundfordon per år samt tunga transporter och transporter av farligt gods.
- Tillräckligt stor yta för att hantera motsvarande kundmängd som vid Lövsta.
- Grundläggningsförhållanden som är jämförbara eller bättre än vid Lövsta.

Tillgången på exploaterbar mark i staden är begränsad. Inget tillgänglig sådan yta har kunnat identifieras i nordvästra kommundelen. Att kunna bygga utomhus återvinningscentraler i den allt tätare stadsbebyggelsen i Stockholm bedöms som generellt som allt svårare. De störningsmoment som dessa utgör skulle begränsa markanvändningen för alltför stor del av omgivande ytor.

Förordat förslag till beslut

Bolaget förordar alternativ 1 att ny återvinningscentral uppförs på anvisad plats inom Lövstaområdet. Nollalternativet bedöms medföra betydligt försämrad service för hushållen och fördelaktigare alternativ lokalisering i nordvästra Stockholm har inte kunnat identifieras.

Organisation och ansvarsfördelning

Förprojektering och utredning leds av bolagets Avfallsavdelning för att i genomförandefas överlämnas till bolagets Projektavdelning.

Uppförande görs av extern entreprenör efter upphandling. Möjlighet att nyttja ramavtal kommer styras av eventuell etappindelning och kommer fastslås under förprojekteringen.

Avfallsavdelningen ansvarar för upphandling av driftentreprenör med stöd av bolagets upphandlingsfunktioner. Avfallsavdelningen svarar även för framtagande av anmälan av verksamheten till Miljöförvaltningen enligt Miljöprövningsförordningen.

Kommunikation kring ny återvinningscentral samt avveckling av befintlig samordnas av bolagets Kommunikationsavdelning.

Projektet samordnas löpande med det övergripande arbetsgrupper som finnas för utvecklingen av Lövstaområdet som helhet. Dessa leds under planprocessen av Stadsbyggnadskontoret och inkluderar Exploateringskontoret, Stockholm Exergi och Miljöförvaltningen.

Tidplan

Tidplanen är i stort avhängig framdriften av detaljplan för området som helhet och möjlighet att erhålla marklov avseende förberedande åtgärder.

Projektstart kvartal 3 2020

Planering, utredning, förprojektering 2020

Projektering 2020 - 2021

Byggstart 2021

Driftstart 2022

I den mån detaljplan fördröjs eller förändras på grund av kraftverksprojektet kan bygglov inte erhållas i tid. I detta fall bör undersökas om planen kan delas och fastställas för återvinningscentralen separat.

Tidplanen förutsätter att återvinningscentralen drivs som en C-anläggning enligt miljöprövningsförordningen. Nuvarande mängder och funktioner på Lövsta återvinningscentral kan inrymmas på en anläggning med C nivå.

Ekonomi

Indikativ totalbudget för projektet är 123 mnkr, varav kostnad för sanering och rivning av befintliga konstruktioner skattat till 30 mnkr ska kompenseras av Exploateringskontoret.

Utgifter

Planeringsbudget:

Moment	Begärd planeringsbudget
Projektledning	1 000 000 kr
Projektering	5 200 000 kr
Geoteknik, Riskanalys	500 000 kr
Oförutsett (15 %)	1 000 000 kr
Summa:	7 700 000 kr

Indikativ totalbudget, inklusive planeringsbudget:

Moment	Indikativ totalbudget
Projektledning	1 000 000 kr
Projektering	5 200 000 kr
Geoteknik, Riskanalys	500 000 kr
Sanering och rivning	30 000 000 kr
Byggledning	800 000 kr
Slutbesiktning	500 000 kr
Entreprenadkostnad	70 000 000 kr
Oförutsett (20 %)	15 000 000 kr
Summa:	123 000 000 kr

Inkomster

Kostnader för sanering och rivning av betongkonstruktioner inom fastigheten budgeterat till 30 mnkr ska utföras av Bolaget men bekostas av Exploateringskontoret.

Risker

En osäkerhetsfaktor för projektets totalkostnad är markförhållanden vilket påverkar kostnad för grundläggning. I de undersökningar som genomförts inom detaljplanen har konstaterat att anvisad yta till stor del består av uppfyllda ytor vilka tidigare bl.a. inrymt bassänger för slam. I norra delarna av anvisad yta finns berg i dagen. Dålig stabilitet alternativt omfattande bergschakt kan vara kostnadsdrivande. Förprojektering innefattar geoteknisk undersökning för att kunna göra en så precis kalkyl för projektet som möjligt. Vidare måste krav på eventuella miljökompensationsåtgärder utredas ytterligare.

Typ av risk	Risk	Påverkan	Åtgärd
Omfattning	Osäkerhet avseende geotekniska markförhållanden, miljökompensationsåtgärder och markföroreningar	Kostnadsökning, försening	Genomföra geoteknisk undersökning för att minska osäkerheter kring grundläggning. Utreda om eller vilka miljökompensationsåtgärder som kan krävas i samband med exploateringen av tomt. Genomföra markmiljöundersökningar och i så fort som möjligt påbörja erforderliga saneringsåtgärder samt reglera denna kostnad med Exploateringskontoret

Tidplan	Planprocessen och bygglov kopplat till kraftverk vilket kan överklagas	Kostnadsökning, Glapp i möjlighet att erbjuda hushåll i västra kommundelen en återvinningscentral	Samverkan med övriga aktörer, genomföra förberedande arbeten i görligaste mån
---------	--	---	---

Ärendets beredning

Ärendet har behandlats av Avfallsavdelningen inom Stockholm Vatten och Avfall AB. Inom detaljplanearbetet för Lövstaområdet har föreslagen lokalisering för återvinningscentral diskuterats med Stadsbyggnadskontoret, Exploateringskontoret och Stockholm Exergi.

SLUT